

VOORTGEZETTE VORMING EN WILLIBRORDAVONDEN

2007-2008

**voor de jonge priesters
en studenten in het pastorale jaar**

VOORTGEZETTE VORMING

2007-2008

voor de jonge priesters en studenten in het pastorale jaar

De voortgezette pastorale vorming van de jonge priesters - jong in wijdingsjaren - is een belangrijke gelegenheid om de verbondenheid met elkaar en met de Bisschop te beleven en te reflecteren op de eigen pastorale werkzaamheid en deze te toetsen en te verdiepen. Het is uitermate belangrijk te weten en te beleven dat je als (jonge) priesters samen staat voor de priesterlijke zending die Christus aan de Kerk heeft toevertrouwd. Daarnaast bieden de dagen van voortgezette vorming gelegenheid om de Bisschop te ontmoeten, met een geestelijke vader (geestelijk leidsman) te spreken en te bidden. De kerkelijke documenten beklemtonen dan ook de noodzaak van deze dagen (vgl. bijv. *Ratio Fundamentalis*, nr. 100; *Ratio Neerlandica* nr. 54-56 en Bijlage I, nr. 23-25; *Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, hoofdstuk 3, m.n. nr. 93). De vorming omvat naast de persoonlijke pastorale begeleiding (mentoraat) een aanbod van bezinningsdagen (stille dagen) en de vastgestelde vormingsdagen op de eerste maandagen van de maand. Voor deze eerste maandagen van de maand worden de priesters van de laatste vijf wijdingsjaren uitgenodigd en verwacht. De priesters die meer dan vijf jaar gewijd zijn, krijgen nog wel de uitnodiging en kunnen aan deze maandagen deelnemen.

De vijf jaren worden bij voldoende deelname (volledige deelname aan tenminste tweederde van de eerste maandagen) afgesloten met een door de Bisschop en de verantwoordelijke voor de vorming getekend getuigschrift.

Hieronder treft U het programma aan voor de voortgezette vorming van de jonge priesters op deze eerste maandagen in het cursusjaar 2007-2008.

De eerste maandagen: priesters van de laatste vijf wijdingsjaren en de priesterstudenten van het pastorale jaar worden hierbij verwacht; zij worden verzocht deze dagen voor het gehele jaar in hun agenda te reserveren.

Het programma van zo'n eerste maandag begint gewoonlijk om 10.45 uur (koffie); om 11.10 is de eerste inleiding. Om 17.30 uur is de vormingsdag afgelopen; de jonge priesters zijn echter uitgenodigd aan de aansluitende vespers met Eucharistieviering en Willibrordavond deel te nemen, waarvan het programma hieronder tevens is vermeld.

De Stille dagen

Hieronder wordt een aantal stille dagen vermeld, zoals die gehouden worden ten behoeve van de priester-, diaken- en catechistenopleiding. Het is mogelijk hieraan deel te nemen - al zijn de data niet altijd op de agenda van een priester afgestemd - en het wordt aanbevolen van dit aanbod gebruik te maken.

Stille dagen:

De stille dagen van pater Wilkens en past. J. Smith (diaken- en catechistenopleiding) duren tot 18.00 uur; die van de priesteropleiding duren de gehele dag; deelname is mogelijk wanneer de dag volledig kan worden meegemaakt tot tenminste 20.00 uur.

Ook is het mogelijk op afspraak zelf een stille dag te doen. Zowel voor deelname aan de geplande stille dagen als voor een persoonlijke stille dag kunt U zich opgeven via dhr. B. Hartmann (tel. 0252-345333) en via de receptie (mevr. J. Dekker, 0252-345345). Het is mogelijk over cd's met inleidingen op het gebed (van pater P. Penning de Vries s.J. †) te beschikken ten behoeve van een persoonlijke stille dag. Meld U dit dan even bij Uw opgave.

Indien U persoonlijke begeleiding wenst, dient U dit zelf af te spreken met de betreffende spiritueel.

Retraite:

Voor het houden van Uw retraite (vgl. C. 276 §2, n. 4) wordt U verzocht zelf afspraken te maken.

De spirituaals kunnen U eventueel helpen hierin een keuze te maken. Pater dr. G. Wilkens geeft gedurende de zomermaanden een heel aantal retraites waarbij U kunt aansluiten.

Ook is het mogelijk aan te sluiten bij de retraite van het seminarie die dit jaar (2007) van zondagavond 9 tot zaterdagochtend 15 september plaatsvindt in Thuine. Daarvoor gelieve men zich op te geven bij rector J. Hendriks.

September 2007

Zondag 9 september (avond) - zaterdag 15 september (ochtend): retraite priesteropleiding (pater V. McMahon L.C.)

Zondag 23 september: stille dag (pater G. Wilkens)

Oktober

Zondag 7 oktober: stille dag priesteropleiding

Zondag 21 oktober: stille dag (past. J. Smith)

November

Zondag 4 november: stille dag (pater G. Wilkens)

Zaterdag 17 november: stille dag (past. J. Smith)

Zondag 18 november: stille dag priesteropleiding

December

Zondag 9 december: stille dag priesteropleiding

Zondag 16 december: stille dag (pater Wilkens)

Januari 2008

Zaterdag 19 januari: stille dag (past. J. Smith)

Februari

zaterdag 9 - zondag 10 februari: stil weekend priesteropleiding

Maart

Zondag 9 maart: stille dag (pater Wilkens)

Vrijdag 21 maart (Goede Vrijdag): stille dag priesteropleiding

April

Zondag 13 april: stille dag priesteropleiding

Zaterdag 26 april: stille dag (past. J. Smith)

Mei

Zondag 4 mei: stille dag (pater G. Wilkens)

Zaterdag 10 mei: stille dag priesteropleiding

Juni

Zondag 15 juni: stille dag (pater Wilkens)

Augustus 2008

8-12 augustus: retraite (pater G. Wilkens)

13-17 augustus: retraite (pater Wilkens)

18-22 augustus: retraite (past. J. Smith)

PROGRAMMA

Maandag 1 oktober 2007

10.45 uur: koffie - thee

11.10 - 12.45 uur: Past. J. van der Stok, diaken P. Steur, kap. R. Verhaegh:
Parochiebeleid: samen ontwikkelen en uitvoeren

'Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers ...'
Psalm 127,1

Inhoud:

De Heer zelf bouwt zijn Kerk op, maar Hij doet dat met de hulp van mensen. Enkele leden van het pastorale team van Schagen en de regio, schetsen de planmatige ontwikkeling en uitvoering van een beleidsplan en vertellen iets over hun onderlinge samenwerking daarbij.

Inleiders:

Pastoor Jan v.d. Stok (1939) is op 4 juni 1966 tot priester gewijd. Sindsdien is hij in vele parochies werkzaam geweest. Vanaf 1991 is hij pastoor van Schagen en, sinds het proces van regionalisering, ook voor de regio. Hij is lid van de priesterraad en zet zich al vele jaren in voor 'Marriage Encounter'; dit is een wereldwijde beweging die werkt aan de verbetering van de communicatie en relatie van gehuwden.

Kapelaan Rob Verhaegh (1950) is, na zijn opleiding te Bovendonk, op 10 juni 2006 tot priester gewijd. Daarvoor doorliep hij het conservatorium te Utrecht en gaf een aantal jaren muziekles. Later is hij gaan werken voor het postbedrijf dat inmiddels 'TNT' genoemd wordt. Hij is benoemd tot priester voor de regio Schagen met speciale aandacht voor de parochies van de Wieringermeer en Hippolytushoef.

Diaken Piet Steur (1945) is op 11 december 2004 tot diaken gewijd. Daarvoor heeft hij gewerkt in het voortgezet onderwijs, eerst als gymnastiekleraar en leerlingbegeleider, later als conrector van het Vmbo. Hij is benoemd als diaken voor Schagen en de regio en als stagecoördinator verbonden aan de beide instituten St. Willibrord en St. Bonifatius (Tiltenberg).

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Past. F. Geels: Intervisiebijeenkomst

Voor deze groepssupervisie-bijeenkomst wordt ieder verzocht materiaal mee te nemen zoals verbatim, case-verslag of preek, dat als uitgangspunt kan dienen voor het onderling gesprek.

Past. F. Geels (1950) is voorzitter van de diocesane Raad voor catechese, lid van de selectiecommissie, staffunctionaris geloofsopbouw van de dienst catechese van het bisdom Haarlem, supervisor en docent aan het Willibrordhuis voor het pastorale gesprek.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

**17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie)
aansluitend buffet-maaltijd**

19.30 uur: Dr. A.J.T. van den Hout pr.:

Het boek *Jezus van Nazaret* van Benedictus XVI: een verantwoording tot geloof

«Beste jongeren, het is mijn wens, dat jullie meer en meer de vreugde ontdekken om Christus na te volgen en zijn vrienden te worden [...] Deze vreugde heeft mij ertoe gebracht het onlangs uitgegeven boek *Jezus van Nazaret* te schrijven. Voor de meer jeugdigen is het wat ingewikkeld, maar idealiter overhandig ik het aan jullie,

opdat het de geloofsweg van de nieuwe generaties begeleidt» (Paus Benedictus XVI in zijn toespraak bij het Regina Caeli gehouden te Pavia op 22 april 2007).

Uitgaande van de historische betrouwbaarheid en de coherentie van de evangeliën laat Joseph Ratzinger – Benedictus XVI zien, dat de Persoon van Jezus ook de moderne mens op overtuigende wijze tegemoet treedt: Hij is werkelijk de voorzegde Christus, de Zoon van God.

Dr. A. Van den Hout (* 1962) is priester van het bisdom Haarlem (1999), doctor in het canoniek recht (H. Kruis, Rome), doctorandus klassieke talen (Nijmegen) en licentiaat in de theologie (Lateraanse Universiteit, Rome). Hij is docent en stafid van het seminarie en als rechter en defensor vinculi verbonden aan de Haarlemse kerkelijke rechtbank.

Maandag 5 november 2007

10.45 uur: koffie - thee

11.10-12.45 uur: Prof. Dr. P.L. Koopman: Leiderschap in de parochie

Leidinggeven in de parochie betekent voor een groot deel aansturen en motiveren van vrijwilligers. Dat stelt specifieke eisen, zeker in Nederland. In de praktijk komt deze leidinggevende rol vaak in belangrijke mate op het bordje van de pastor. Die kan daarmee soms in een lastige positie terechtkomen.

Wat valt er vanuit de organisatiepsychologie te zeggen over aanpakken die daarbij gevolgd kunnen worden? En welke benadering biedt meer of minder kans van slagen?

Na een meer algemene introductie waarin zal worden ingegaan op kenmerken van leiderschap en cultuur in de Nederlandse samenleving, en in de parochie in het bijzonder, zullen we enkele lastige ervaringen van de deelnemers met vrijwilligers in hun parochie bespreken om te zien wat we hier samen van kunnen leren.

Literatuursuggesties:

Koopman, P.L., Thierry, H., Hartog, D.N. den & Wilderom, C. (2003). *Leiderschap in de polder*. M&O, Tijdschrift voor Management en Organisatie, 27, 2, 31-46.

Thierry, H., Koopman, P.L., Hartog, D.N.den, & Wilderom, C. (2003). *Cultuur in de polder*. M&O, Tijdschrift voor Management en Organisatie, 27, 2, 17-30.

P.L. Koopman is em. Hoogleraar Psychologie van management en organisatie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, en diakenkandidaat van het bisdom Haarlem.

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 -16.00 uur: Ir. P.H.G. Houben: Bouwzaken en gebouwenbeleid

Bijna iedere priester zal te maken krijgen met restauraties en grotere opknapbeurten van het kerkgebouw. Daarin wordt nauw samengewerkt met de dienst Bouwzaken van het bisdom.

De heer *P. Houben* (* 1953) is sinds 2001 als architect in dienst van het bisdom van Haarlem en coördinator van de dienst bouwzaken. Als zodanig is hij verantwoordelijk voor de vele bouw- en restauratieprojecten die in het bisdom gaande zijn.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie) aansluitend buffet-maaltijd

19.30 uur: Prof. Dr. L. Elders svd:

De toespraak van paus Benedictus XVI tot vertegenwoordigers van de wereld van de wetenschappen (12 september 2006)

De toespraak van de Paus over geloof, rede en de rol van een Universiteit heeft wereldwijd een enorme weerklank gevonden. De focus van de pers en de Islamitische wereld richtte zich met name op de woorden van de Byzantijnse keizer Manuel II Paleologus, die de paus citeert om aan te geven dat het verbreiden van het geloof door geweld tegen de rede is en dat handelen tegen de rede in tegenspraak is met Gods wezen.

Prof. Dr. L. Elders (* 1926, Enkhuizen) is priester van de Societas Verbi Divini (SVD, 1953) en lid van de Pauselijke Academie van St. Thomas van Aquino. Hij studeerde aan de Universiteit van Harvard (V.S.) en die van van Montréal (Canada). Hij was als rector en hoogleraar verbonden aan de Nanzan Universiteit in Nagoya (Japan). Van 1971 tot 1976 was hij werkzaam bij de Congregatie voor de Geloofsleer en vanaf 1972 hoogleraar filosofie aan de Lateraanse Universiteit, tevens docent aan het Angelicum. In 1973 werd hij tevens assistent-secretaris van the Pauselijke Bijbel Commissie. Vanaf 1976 is hij docent aan het Grootseminarie Rolduc. Daarnaast was/ is hij gast-hoogleraar aan de Philosophisch-Theologische Hochschule SVD in Sankt-Augustin, het Center for Thomistic Studies (Universiteit van Texas in Houston, V.S.), de Faculté libre de philosophie comparée in Parijs, de Gustav-Siewerth-Akademie, de Universiteit van Navarra in Pamplona (Spanje), het Studium Notre-Dame-de-Vie in Venasque (Frankrijk). Voorts geeft/gaf hij studieweken en inleidingen aan veel andere universiteiten. Sinds 1998 is prof. Elders filosofie-docent aan ons seminarie.

In 2006 ontving pater Elders voor zijn gehele oeuvre de Lifetime Achievement Award van de American Maritain Association

Maandag 3 december 2007

10.45 uur: koffie - thee

11.10-13.45: Lic. pater V. F. McMahon L.C.:

Menselijke deugden in het leven van de priester in de moderne wereld

De dag begint vandaag met een geestelijke inleiding en gebedstijd, die alles te maken hebben met het leven en werk van een priester in deze tijd.

Pater Vincent McMahon L.C. (* 1946) heeft filosofie en theologie gestudeerd aan de pauselijke Universiteiten Gregoriana en Angelicum. Hij deed vier jaar missiewerk in Mexico-Stad, zeven jaar jeugdwerk in Rome, een jaar stage in Detroit. De laatste 17 jaar was hij pastoor in verschillende parochies in het bisdom Roermond. Sinds mei 2006 is hij aan het Willibrordhuis als spiritueel verbonden.

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30-16.00 uur: diaken prof. Dr. F. van Iersel: Kerk en Staat

Kerk en staat, parochie en gemeentelijke overheid: hoe kunnen ze zich tot elkaar verhouden? We horen vaak alleen, dat 'kerk en staat' gescheiden zijn, en dat is zo. Maar wat betekent dit nu eigenlijk wel en niet? En: hebben kerk en staat elkaar ondanks de scheiding misschien toch iets te zeggen?

Prof. dr. A.H.M. (Fred) van Iersel (Geldrop, 1954) is Hoofdaalmoezenier bij de inrichtingen van Justitie en bijzonder hoogleraar vraagstukken geestelijke verzorging bij de krijgsmacht aan de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg. Hij publiceerde onder twee handboeken over militaire ethiek, en enige boeken over de bijdrage van religie aan vrede. Hij is diaken van het Bisdom Haarlem.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

**17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie)
aansluitend buffet-maaltijd**

19.30 uur: diaken prof. Dr. F. Van Iersel: De betekenis van de katholieke sociale leer voor leger en justitie

De katholieke sociale leer is weer helemaal terug van nooit weggeweest. Dat komt onder andere omdat ze laat zien hoe het geloof inspireert tot maatschappelijk handelen, en wel op zeer verschillende terreinen: economie, staatsinrichting, het functioneren van strafrecht, vredesvraagstukken en milieuvraagstukken: alles heeft zijn plaats in deze traditie. Wat de leer zo functioneel maakt is dat men met de traditie in de hand niet alleen de richting kan aangeven die men op wil, maar ook kan bijdragen aan het gesprek hoe die maatschappelijke doelen verwerkelijkt kunnen worden.

In deze lezing wordt dit uitgewerkt wat twee thema's betreft: de betekenis van de katholieke sociale leer voor de krijgsmacht en voor Justitie. Twee vragen werken we in het bijzonder uit: (1) wat is er vanuit de katholieke sociale leer te zeggen over moderne militaire operaties (oorlogen en vredesoperaties); en (2) wat is er vanuit de katholieke sociale leer te zeggen over mogelijkheden en grenzen van het strafrecht en het vreemdelingenbeleid?

Prof. dr. A.H.M. (Fred) van Iersel (Geldrop, 1954) is Hoofdaalmoezenier bij de inrichtingen van Justitie en bijzonder hoogleraar vraagstukken geestelijke verzorging bij de krijgsmacht aan de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg. Hij publiceerde onder andere twee handboeken over militaire ethiek, en enige boeken over de bijdrage van religie aan de vrede. Hij is diaken van het Bisdom Haarlem.

Maandag 7 januari 2008

10.45: koffie - thee

11.10 -12.45 uur: Dr. Chr. G.E. v.d. Ploeg pr.: Pastoraal van het Boetesacrament

Na een korte toelichting op de theologische achtergronden van dit sacrament komen een aantal praktische aspecten van het biechthoren aan de orde. Ter illustratie zullen enkele morele casussen worden behandeld. *Dr. Christian van der Ploeg pr.* is rector van de Onze Lieve Vrouwekerk in Amsterdam, studentenpastor in Amsterdam en priester van de prelatuur van het Opus Dei.

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Dr. Chr. G.E. v.d. Ploeg pr.: Pastoraal van het Boetesacrament

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

**17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie)
aansluitend buffet-maaltijd**

19.30 uur: Drs. J. van der Meij: Joden en katholieken na het jaar 2000

Het bezoek van paus Johannes Paulus II aan Jeruzalem was een hoogtepunt in de vernieuwde relatie tussen de katholieke kerk en het Joodse volk. Maar ook ná het jaar 2000 zijn er enkele belangrijke ontwikkelingen te melden. In 2001 publiceerde de Pauselijke Bijbelcommissie een Document over "Het Joodse volk en zijn heilige Geschriften in de christelijke bijbel". In 2006 schreven de Nederlandse bisschoppen hun derde 'woord over onze relatie tot het Jodendom' onder de titel "De vreugde van het leren". Voor de pauze verdiepen we ons in deze

teksten. Na de pauze bekijken we hoe deze nieuwe inzichten worden vertaald naar de praktijk; door de bisschoppelijke Begeleidingscommissie voor de betrekkingen met het Jodendom (BJ) en door de Katholieke Raad voor Israël (KRI). En wat een parochie of regio hiermee kan doen.

De inleider, *drs. Jaap van der Meij*, is voorzitter van de Katholieke Raad voor Israël en lid van de bisschoppelijke Begeleidingscommissie voor de betrekkingen met het Jodendom.

Uiterlijk 21.45 uur completen

Maandag 4 februari

**11.10 -12.45 uur: Drs. M.J.J.M.F. Willemsen:
Praktische Pastoraaltheologie: Kerkopbouw**

Het proces van regiovorming is een continu proces welke in veel regio's nog gestalte moet krijgen. Uit ervaring weten we ook dat dit proces jaren kan duren. De pastores hebben een belangrijke rol in dit proces. De praktijk leert dat dit beter werkt als men voortbouwt op de ervaringen die reeds zijn opgedaan op andere plekken. De opgedane ervaringen rondom regiovorming zullen in deze lessen met u worden gedeeld.

We zullen de laatste beleidsmatige ontwikkelingen doornemen en bespreken welke gevolgen dit heeft voor het functioneren van u als priester in regioverband. Tevens worden praktijkvoorbeelden behandeld van hoe u regiovorming kunt stimuleren, of juist delegeren naar parochiebesturen.

Waar zitten de valkuilen van regiovorming en hoe gaan we daarmee om?

Dhr. M. Willemsen is 4 jaar geleden begonnen als coördinator en opbouwwerker van het voormalig dekenaat Hoorn. Vanuit dit dekenaat heeft hij de nodige ervaring opgedaan met het begeleiden van pastoresteams en parochiebesturen rondom regiovorming. Sinds 1 januari 2007 is hij coördinator van het nieuwe dekenaat Alkmaar. Het proces van de samengang van de dekenaten loopt parallel aan de wens van Mgr. Punt om het proces van

regiovorming een extra stimulans te geven. Dhr. Willemsen begeleidt dit proces beleidsmatig maar ook methodisch.

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Past. F. Geels: Intervisiebijeenkomst

Voor deze groepssupervisie-bijeenkomst wordt ieder verzocht materiaal mee te nemen zoals verbatim, case-verslag of preek, dat als uitgangspunt kan dienen voor het onderling gesprek.

Past. F. Geels (1950) is voorzitter van de diocesane Raad voor catechese, lid van de selectiecommissie, geloofsopbouw-staffunctionaris van de dienst catechese van het bisdom Haarlem, supervisor en docent aan het Willibrordhuis voor het pastorale gesprek.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie) aansluitend buffet-maaltijd

19.30 uur: M. Bertolasco: Katholiek geloof geeft richting aan een manager

Bij het uitoefenen van zijn functie gebruikt dhr. Bertolasco twee uitdrukkingen van Don Giussani: 1. verbondenheid met de werkelijkheid en 2. gepassioneerde liefde voor het menselijke mysterie. Die vormen de pilaren van de acties van zijn managementteam. Alles wat ze doen proberen ze in verband hiermee te brengen en noemen dit dan *het Zijn*. Daarnaast komt *het Doen*: organiseren, medewerkers motiveren, communiceren, ontwikkelen, delegeren en controleren.

Massimo Bertolasco (42) is getrouwd en heeft twee kinderen. Na een carrière in het toerisme (o.a. reisleader van cultuurreizen) overgestapt naar de ING Bank en daar werkzaam als afdelingsmanager, met als specialisme: korte opdrachten bij snelle en ingrijpende reorganisaties. De laatste twee opdrachten: het reorganiseren van de back offices van ING Bank en nu Postbank. Back offices voor het hypotheekbedrijf.

Maandag 3 maart

10.45 uur: koffie - thee

11.10 -12.45 uur: Pater Lic. V. F. McMahon LC: De goddelijke deugden in het leven van de priester in de moderne wereld

In een geestelijke inleiding en aanbidding reflecteren we op onze zending als priester in de wereld van vandaag.

Pater Vincent McMahon L.C. (* 1946) heeft filosofie en theologie gestudeerd aan de pauselijke Universiteiten Gregoriana en Angelicum. Hij deed vier jaar missiewerk in Mexico-Stad, zeven jaar jeugdwerk in Rome, een jaar stage in Detroit. De laatste 17 jaar was hij pastoor in verschillende parochies in het bisdom Roermond. Sinds mei 2006 is hij aan het Willibrordhuis als spiritueel verbonden.

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Drs. M.J.J.M.F. Willemsen: Kerkopbouw

Toelichting: zie hierboven bij 4 februari

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

**17.30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie)
aansluitend buffet-maaltijd**

**19.30 uur: Mgr. Drs. A.H. van Luyn:
De toekomst van de multiculturele, multireligieuze samenleving**

Het rapport: "God in Nederland" heeft nog eens onderstreept hoezeer de samenleving ook religieus aan het veranderen is. De bisschop van Rotterdam gaat in zijn lezing in op de vraag wat dit voor de toekomst van onze samenleving te betekenen heeft.

Mgr. Drs. A.H. van Luyn, Salesiaan (* 1935) is sinds 1993 Bisschop van Rotterdam, voorzitter van COMECE (Commissie van de Episcopaten van de Europese Gemeenschap), Lid van de Pasuelijke Raad voor de Cultuur, vice-voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie, voorzitter van de beleidssector Kerk en Samenleving en referent voor de betrekkingen met het Jodendom van de conferentie. Mgr. Van Luyn is voorts onder meer vice-kanselier van de Theologische faculteit van de Radboud-Universiteit te Nijmegen, lid van het bestuur van de Radboudstichting en voorzitter van Pax Christi.

Maandag 7 april

10.45: koffie - thee

11.10 -12.45 uur: Drs. M.J.J.M.F. Willemsen: Kerkopbouw

Toelichting: zie hierboven bij 4 februari

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Past. J.E.M. van der Mee: De voorbereiding op de eerste heilige communie

Suggesties om de voorbereiding op de eerste Communie gestalte te geven; het belang van een “voorbereiding op de voorbereiding”; de liturgie; de sacramenten van doopsel en boete en verzoening in deze context.

Pastoor J. Van der Mee (* 1961) is pastoor in Schoonhoven en Haastrecht en lid van het kathedraal kapittel van het bisdom Rotterdam.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie); Aanstellingen tot lector. aansluitend buffet-maaltijd

19.30 uur: Drs. E.P. Kint: Van monoloog naar dialoog. Ontwikkelingen in de Kerk op het gebied van de interreligieuze dialoog.

Sinds halverwege de vorige eeuw heeft Nederland (en de hele westerse wereld) als gevolg van de globalisering in toenemende mate te maken gekregen met een pluriforme samenleving met verschillende religies en levensbeschouwingen. De Rooms-katholieke kerk is zich nadrukkelijk gaan bezighouden met interreligieuze dialoog. We bekijken de kerkelijke ontwikkelingen op dit terrein met bijzondere aandacht voor de Pauselijke Raad voor de Interreligieuze Dialoog en vanuit het oogpunt van theologie en spiritualiteit

Eduardus Petrus (Ward) Kint studeerde theologie en godsdienstwetenschappen aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en de Katholieke/Radboud Universiteit in Nijmegen, alwaar hij afstudeerde op het gebied van interreligieuze spiritualiteit en theologie van de religies. Hij is werkzaam als coördinator oecumenische vorming aan de Katholieke Vereniging voor Oecumene in Den Bosch en als docent godsdienst en levensbeschouwing op het Mendelcollege in Haarlem/Bloemendaal. Hij is actief kerklid van de migrantenparochie San Nicolás in Amsterdam, waar hij o.a. betrokken is bij inburgering.

Maandag 5 mei

10.45: koffie - thee

11.10 -12.45 uur: Mgr. Dr. J.W.M. Hendriks: Ontwikkelingen in de kerkelijke documenten

We staan stil bij nieuwe ontwikkelingen of accenten die zich aandienen in kerkelijke documenten zoals de postsynodale apostolische exhortatie *Sacramentum caritatis*.

Mgr. Dr. J.W.M. Hendriks (1954) is onder meer rector van de Tiltenberg en gedelegeerde voor de opleidingen in het bisdom Haarlem

12.50 uur: middaggebed - aansluitend middagmaal

14.30 - 16.00 uur: Drs. E.P. Kint: Praktijk van de oecumene en de interreligieuze dialoog

De Rooms-katholieke kerk is in de tweede helft van de 20^e eeuw een actieve rol gaan spelen op de terreinen van oecumene en interreligieuze dialoog. Op landelijk niveau heeft zij zich aangesloten bij de Raad van Kerken, en in de plaatselijke situatie is de RKK ook sterk betrokken bij concrete impulsen aan de oecumene, bijv. via raden van kerken. Vanuit deze raden zijn er de afgelopen jaren ook vele platformen van religies en levensbeschouwingen ontstaan, waaraan de Rooms-katholieke kerk deelneemt. We kijken naar de mogelijkheden die er zijn om vanuit de RKK op plaatselijk niveau concrete bijdragen te leveren aan de oecumene en de interreligieuze dialoog.

Eduardus Petrus (Ward) Kint studeerde theologie en godsdienstwetenschappen aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en de Katholieke/Radboud Universiteit in Nijmegen, alwaar hij afstudeerde op het gebied van interreligieuze spiritualiteit en theologie van de religies. Hij is werkzaam als coördinator oecumenische vorming aan de Katholieke Vereniging voor Oecumene in Den Bosch en als docent godsdienst en levensbeschouwing op het Mendelcollege in Haarlem/Bloemendaal. Hij is actief kerklid van de migrantenparochie San Nicolás in Amsterdam, waar hij o.a. betrokken is bij inburgering.

16.00 uur: Gesprek met de Bisschop

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie) aansluitend buffet-maaltijd

19.30 uur: Dr. P.W.F.M. Hamans: Priesteropleiding in Nederland

Wij werpen een blik op de vorming van de priesters door de eeuwen heen. Daarbij worden enkele onderwerpen meer in het bijzonder onder de loep genomen: de priesteropleiding van het bisdom Haarlem door de eeuwen, de ontwikkelingen rond de oprichting van de theologische hogescholen in Nederland in de tweede helft van de jaren zestig van de twintigste eeuw en de bedoeling die de Kerk heeft met de opleiding van priesters als werkers in de Kerk van de toekomst.

Dr. P. Hamans (*1951), priester van het bisdom Roermond en kerkhistoricus, doceert aan het grootseminarie Rolduc. Hij heeft onlangs een publicatie afgerond over de Nederlandse martelaren van de 20^e eeuw en heeft zich sinds zijn proefschrift over het seminarie van het bisdom Roermond bezig gehouden met de geschiedenis van de priesteropleiding in Nederland.

Maandag 2 juni

Bedevaart voor de jonge priesters

Enkele dagen voor de bedevaart ontvangt U nader informatie over het verloop van deze dag.

Hierna is er gelegenheid deel te nemen aan de Willibrordavond:

17. 30 uur: Vespers en H. Eucharistie (in conjunctie)

Aansluitend: Buffet

19.30 uur: Mgr. R.H.M. Smit: Rome als pelgrimstad

Wie aan 'Rome' denkt, denkt niet op de eerste plaats aan een stad voor pelgrimage.

Want Rome is een wereldstad, hoofdstad van Italië, toeristenstad, centrum van kunst en cultuur. En het is de stad van de paus, bestuurscentrum van de wereldkerk.

Maar de eeuwen door hebben mensen ook vol geloof naar Rome gekeken: stad van Petrus, stad van de vroege martelaren, stad van heilige pausen en belijders.

Hierover wil ik graag spreken: hoe Rome als een ander Jeruzalem de plaats was waar pelgrims steeds heen getrokken zijn: 'alle wegen leiden naar Rome'

Dus spreek ik over het oude Rome met de catacomben en de statiekerken die boven de graven van de martelaren gebouwd zijn. En over de vroege pelgrimages naar Rome en het ontstaan van de eigen nederzettingen (scholae) voor de pelgrims uit de verschillende Europese landen.

Pas later werd Santiago het belangrijkste einddoel van de pelgrimstochten in Europa en werd Rome slechts eenmaal in de 25 jaar (Heilig Jaar) centrum bij uitstek voor pelgrimage.

En nu, in onze tijd van grote mobiliteit en massatoerisme loopt het door elkaar: het toerisme en de bedevaart.

Maar we kunnen in de geest een pelgrimage maken

--naar de graven van de apostelen, naar de catacomben en naar de graven van de heiligen

--langs de grote en de kleine basilieken

--en naar de heilige trap (2 x)

De spreker op deze avond is *Rud Smit*, priester van het bisdom Breda.

Hij was van 1995 tot 2003 rector van het Pauselijk Nederlands College in Rome en verantwoordelijke voor de Kerk van de Friezen. Thans is hij pastoor van de parochies in Bergen op Zoom.